

INFLUENȚE GLOBALE ASUPRA MEDIULUI DE SECURITATE STATALĂ

THE INFLUENCE GLOBAL SECURITY ENVIROMENT STATE

*General de brigadă (r) prof. univ. dr. Mircea UDRESCU**

Cu sens general, securitatea este percepută a fi acea stare existențială și relațională ce se caracterizează prin siguranță, o stare dată de lipsa primejdiilor, dar și de eficacitatea factorilor angrenați în descurajarea și combaterea acestora. În principal, securitatea este legată de individ, precum și de formele istorice de organizare socială și politică a vieții acestuia. Ca atare, literatura de specialitate consacră sintagmele de securitate individuală, securitate comunitară (obște, sat, comună, oraș etc.), securitate statală, securitate regională, securitate continentală și securitate internațională. Dar securitate ca atare considerăm că nu există. Există securitate a vieții, securitate economică, securitate culturală, securitate politică, securitate militară etc. În cadrul acestor forme de exprimare a securității, securitatea statală acoperă aria geografică în care statul este considerat centrul de putere cu rol hotărâtor în gestionarea formelor specifice de securitate, atât în plan intern, cât și în raporturile cu celelalte entități statale. Pe cale de consecință, mediul de securitate statală este dat de ansamblul reglementărilor legislative, morale, etice, militare etc. care alcătuiesc cadrul existențial și acțional de manifestare a indivizilor în plan intern, dar și în plan extern, ca urmare a angajamentelor statale. Implacabil, prezentul și viitorul previzibil sunt parte a unui amplu proces de globalizare. Problematika globalizării a avut și are efecte economice nu numai asupra indivizilor, oamenilor de afaceri, guvernelor, statelor-națiune și uniunilor statale, ci a avut și are un impact aproape de nestăvilă asupra piețelor muncii, piețelor financiare, creșterii economice și proceselor de convergență ale economiilor naționale. Ca orice proces politico-social, globalizarea nu poate fi considerată o sursă nelimitată de beneficii pentru umanitate, mai ales pentru zonele în care productivitatea muncii și eficiența acesteia sunt foarte reduse, dar nici nu poate fi învinovățită de toate relele pe care unele structuri sociale sunt obligate să le depășească.

Efectiv, globalizarea pare să fie o certitudine cu o mulțime de incertitudini. Cert este faptul că acum se vorbește de globalizare, de economie globalizată, de mediu global, de politici globale, de terorism global, de securitate globală etc. Ca atare, și definițiile globalizării sunt tot atât de numeroase ca și variantele de abordări ale fenomenului prin care au fost consemnate.

* Membru corespondent al AOȘR, Secția de științe militare; Universitatea Artifex, București; tel.: 0722 626 244

În viziunea noastră, globalizarea reprezintă cadrul instituțional internațional prin care companiile își promovează interesele proprii, fără a mai avea nevoie de acțiunea protectoare și de intermediere a statelor. Într-un asemenea context, capitalul poate circula liber, firmele fac afaceri pretutindeni, cetățenii se pot deplasa liber, cadrul legislativ național se supune cadrului legislativ global, iar principiile de bază ale acțiunii umane sunt supuse criteriilor de eficacitate, eficiență și profit. Un asemenea amplu proces de reaşezare a raporturilor interumane are repercusiuni majore și asupra mediului de securitate statală. Influențele globale asupra mediului de securitate statală țin de evidența următoarelor acțiuni: restrângerea cadrului statal de reglementare economică, standardizarea formelor de acțiune pentru menținerea ordinii publice, transferul de autoritate statală către organisme internaționale, transferul de autoritate statală către minorități naționale și teritoriale ce hotărăsc să ducă o viață relativ independentă, simplificarea intervenției militare externe pentru respectarea drepturilor cetățenești fundamentale etc. Prin acțiunea acestor factori globali, securitatea statală devine vulnerabilă dacă factorii subiectivi nu țin seama de asemenea mutații calitative.

Cuvinte cheie: securitate; securitate statală; globalizare; riscuri; amenințări; vulnerabilități; factori de influență; stat; organizații suprastatale; securitate internațională.

The general sense, security is perceived to be that state existential and relational characterized by safety, given the lack of a state dangers, but also the effectiveness of factors involved in deter and combat them. Basically, security is linked to individual and organizational forms of social and political history of his life. As such, the literature devoted expressions of individual security, community security (community, village, commune, town etc.), State security, regional security, international security and continental security. But consider security as such does not exist.

There is security of life, economic security, cultural security, security policy, military security etc. In these expressions security, national security covers the geographical area in which the state is considered the center of power leading role in managing specific forms of security, both internally and in relations with other state entities. Consequently, the security environment is given by all the state legislative regulations, moral, ethical, military, etc.. that make up the existential and event-driven individuals internally and externally, as a result of state commitments. Implacable, present and foreseeable future are part of a broader process of globalization. The issue of globalization has had economic effects not only on individuals, business, governments, nation-states and state union, but has had an enduring impact on labor markets close, financial markets, economic growth and convergence processes national economies. Like any political-social process, globalization can not be considered a source of unlimited benefits for humanity, especially for areas where productivity and efficiency is very low, but can not be blamed for all evils that some social structures are required to overcome them. Effectively, globalization seems to be a certainty with a lot of uncertainties. The fact is that now speaks of globalization, global economy, global environment, global policy, global terrorism, global security, etc.. As such, the definitions of globalization are as many approaches as variants of the phenomenon by which they were recorded. In our view, globalization is the international institutional framework through which companies promote their own interests, without the need for protective action and intermediary states. In such a context, capital can move freely, companies doing business everywhere, citizens can move freely, the national legal framework is subject to comprehensive legal framework and basic principles of human action are subject to the criteria of effectiveness, efficiency and profit. Such a comprehensive process of relocation of human

relationship has major repercussions on the environment and state security. Global security environment influences state records pertaining to the following actions: restriction within the rule of economic regulation, standardization of forms of action to maintain public order, the transfer of state authority to international bodies, the transfer of authority to national minorities and the territorial state that decide to go a relatively independent life, simplifying external military intervention for basic citizenship rights, etc.. In the context of global action of these factors, state security is dynamic, even surpassed, if not subjective factors take into account qualitative changes accompanying globalizing processes.

Keywords: security; state security; national security; globalization; global influences; national interest.

Preliminarii introductive. În ultima vreme, se apreciază că unele cuvinte au căpătat o întrebuintare foarte frecventă, ce acoperă atât cotidianul și comunul, cât și aspectele de înaltă competență. Pe cale de consecință, cu ajutorul lor, nu sunt puține persoanele care încearcă să explice, de multe ori, situații și stări ce le sunt numai relativ sugerate și mai puțin explicitate. Din această perspectivă, globalizarea este una dintre noțiunile care se încadrează plenar în uzul cotidian.

După Zigmunt Bauman „Cuvântul GLOBALIZARE stă pe buzele tuturor; o marotă a devenit rapid lozincă, incantație magică, paspartu capabil să deschidă porțile tuturor misterelor prezente și viitoare. Pentru unii, globalizarea este ceva ce trebuie să realizăm neapărat dacă vrem să fim fericiți; după alții, sursa nefericirii noastre rezidă tocmai în globalizare. Este sigur, însă, pentru toată lumea că globalizarea reprezintă destinul implacabil spre care se îndreaptă lumea, un proces ireversibil care ne afectează pe toți, în egală măsură și în același mod”¹.

Cum era și firesc, noțiunea ca atare își are sorginea în studiile economiștilor. Astfel, în 1983, economistul Theodore Levitt a dezvoltat ideea conform căreia, pe o piață globală, procesul de producție are două stadii distincte: în primul stadiu, produsele nou intrate în producție se vând foarte bine pe piețele statelor dezvoltate, după care devin perimate pe acestea. Din acest moment, produsele respective intră în stadiul doi, un stadiu global, când se vând pe piețe din ce în ce mai extinse, până când este cuprinsă întreaga populație a globului. Un asemenea proces este, desigur, însoțit de reducerea costurilor și prețurilor, dar și de o tendință benefică de armonizare a gusturilor consumatorilor de pretutindeni. Mai târziu, în 1990, Michael Porter a făcut distincție între o corporație multinațională – care operează în mai multe țări, fără a-și unifica operațiile de producție, marketing și financiare – și o companie globală – care urmărește o strategie unitar coordonată, cu o dezvoltare sinergică. Tot în 1990, Kenichi Ohmae a constatat că marile companii globale își

¹ Zigmunt Bauman, *Globalizarea și efectele ei sociale*, Editura Antet, București, 1999, p.5.